

**Koncepcia rozvoja siete
Informačných centier mladých v Slovenskej republike
do roku 2004**

Predkladá:

Michal Dobiaš

Na rokovanie:

- Predsedníctvo ZIPCeM
- Valné zhromaždenie ZIPCeM

Obsah:

Úvodné informácie

Cieľ činnosti ICM

Cieľová skupina a skupiny profitujúce z činnosti ICM

Prínos činnosti ICM pre spoločnosť

Analýza súčasného stavu ICM

Predstavenie ZIPCeM

Cieľ činnosti ZIPCeM

Analýza súčasného stavu ZIPCeM

Členstvo v ERYICA

Charta informácií mládeže

Návrh koncepčného rozvoja siete ICM v SR

Návrh kritérií spoločnej metodiky práce v ICM

Návrh jednotnej klasifikácie informácií

Certifikát kvality ICM

Ľudské zdroje a zapojenie dobrovoľníkov

Návrh financovanie ICM a ZIPCeM

Návrh nových Stanov ZIPCeM

Úvodné informácie:

Právo na informácie je jedna zo základných ľudských práv. K napĺňovaniu tohoto práva a zároveň potreby pre mládež štát prispieva aj systematickými opatreniami k zabezpečeniu základných informačných a poradenských služieb pre mládež. Cieľom týchto opatrení je systémová podpora a rozširovanie možností prístupu k informáciám zo strany mládeže v oblasti všetkých ich objektívnych potrieb a požiadaviek. Jedným z garantov týchto služieb je aj neziskový sektor, teda organizácie založené na základe verejnoprospešných činností, neštátneho charakteru. Sú to rôzne občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie a pod. Ich výhodou je tá skutočnosť, že si dokážu nájsť aj dodatočné formy financovania, čím sú v konečnom dôsledku ich aktivity lacnejšie a majú vo svojich radoch veľmi veľa uznávaných odborníkov na rôzne oblasti. Pomerne známou štruktúrou v tomto smere je sieť Informačných centier mladých, ktoré veľmi úspešne pracujú nielen na Slovensku, ale takmer vo všetkých štátoch Európskej únie. Pričom na samotnom Slovensku majú ICM už takmer desaťročnú históriu.

Koncepcia rozvoja siete ICM vzniká ako všeobecná objednávka štátu, jednotlivých Informačných centier mladých registrovaných v Slovenskej republike a ako objednávka spolupracujúcich organizácií. Jej cieľom je navrhnuť nové možnosti aktivizácie siete ICM a ich postavenie ako aj postavenie strešnej organizácie pre ICM, ktorou je Združenie Informačných a poradenských centier mladých v SR, ďalej len ZIPCeM. Pri jej vypracovávaní vychádzame z poznania, že súčasné postavenie ICM a ZIPCeM je v rôznych aspektoch neprehľadné a nepostačujúce jednak pre samotné ICM, ako aj pre kooperujúce organizácie. Rovnako vychádzame z faktu, že je potrebné jasne definovať, čo to vlastne Informačné centrum mladých je, aké služby poskytuje, resp. aké by malo byť jeho postavenie ku vzťahu k ZIPCeM, ku klientovi ako aj k štátu. Cieľom tejto koncepcie je dať návrh ďalšieho rozvoja a zodpovedať na všetky položené otázky. Chceme zabezpečiť na jednotlivých ICM plnenie „kritérií spoločnej metodiky práce v ICM“ ako aj „jednotnú klasifikáciu informácií“. Rovnako chceme dať návrh určitej perspektívy ďalšieho vývoja, nakoľko sa nám stáva, že jednotlivé ICM vznikajú a zanikajú ako huby po daždi, čo je spôsobené napr. personálnou nestabilitou v ICM, ako dôsledok nedostatku finančných prostriedkov.

Súčasťou tejto Koncepcie je preto aj návrh určitého modelu financovania ICM práve z dôvodu, aby sme zabezpečili ich stabilitu pri činnosti, aby sme mohli zabezpečiť kvalitu poskytovaných služieb a poradenstva. Je potrebné nájsť taký model, ktorý by bol úspešný a priateľný pre všetky zainteresované strany. Systém financovania ICM navrhujeme na základe skúsenosti v Českej republike, ktorých model sa stal východiskovou situáciou pre tvorbu modelu financovania ICM v Slovenskej republike.

Súčasťou tejto koncepcie je aj analýza súčasného stavu a postavenia vytvorenej siete ICM a ich strechy, ZIPCeM, ako aj charakteristika jednotlivých problémov a potrieb. Navrhovaná koncepcia je prvým koncepčným a rozvojovým materiálom takéhoto charakteru vôbec. Je preto potrebné, aby jej samotnému prijatiu predchádzalo všeobecné pripomienkovanie a diskusia na úrovni ICM, zainteresovaných organizácií a Ministerstva školstva SR, ktoré by sa malo stať hlavným garantom samotného rozvoja ICM na Slovensku po stránke odbornej aj finančnej.

2. Cieľ činnosti ICM:

- Získavanie, sprostredkovanie a zverejňovanie informácií prístupných zdrojov pre návštevníkov z oblasti daných záujmovými okruhmi siete ICM a potrebami detí a mládeže vo všetkých oblastiach ich života.
- Pravidelné - trvalé poskytovanie rád mladým ľuďom, analýza ich konkrétnych problémov a potrieb, stanovenie potrebných postupov a riešení na základe pravidelných poradní s odborníkmi v oblastiach právneho, psychologického, sociálneho, zdravotného a ekonomického zabezpečenia.
- V spolupráci s občianskymi združeniami a nadáciami, inštitúciami a inými zariadeniami pracujúcimi s mládežou, podieľať sa na projektoch zameraných na aktívne využívanie voľno-časových aktivít detí a mládeže, podávanie informácií o činnosti a aktivitách týchto organizácií, o možnostiach kultúrneho a športového vyžitia a iné.

2.1 Cieľová skupina a skupiny profitujúce z projektu:

- deti a mládež do 26 rokov života
- nezamestnaná mládež a mládež hľadajúca lepšie pracovné zaradenie
- mládež hľadajúca samostatný profesionálny rast a rozvoj svojej osobnosti
- deti a mládež s rôznymi sociálnymi problémami, resp. rôzne sociálne skupiny
- všetci ostatní hľadajúci rôzne druhy informácií z prístupných zdrojov a v pôsobnosti ICM
- základné, stredné a vysoké školy, univerzity, detské a mládežnícke kluby a organizácie, iné občianske združenia, nadácie a neziskové organizácie, rôzne občianske iniciatívy

2.2 Prínos projektu:

Previazanosť informačného smeru, odborno – poradenskej činnosti a vlastných aktivít ICM má za cieľ vzájomne sa obohacovať o informácie a skúsenosti z poznania záujmov a potrieb mládeže v regióne a prínos je predovšetkým:

- vo zvýšení a skvalitnení informovanosti a pomoci mládeže v najrôznejších oblastiach života,
- lepšie a kvalitnejšie uplatnenie sa na trhu práce a z toho vyplývajúce zvýšenie zamestnanosti mladých,
- získavanie nových zručností a skúsenosti z krátkodobých prác a zamestnaní,
- aktívnejšie využívanie voľného času smerujúceho k rozvoju doterajších záujmových aktivít a získaním nových podnetov a tým zvýšenie primárnej prevencie dotknutých osôb a skupín proti sociálno - patologickým javom a iným negatívnym vplyvom v spoločnosti.
- rozvoj osobnosti mladého človeka po stránke odbornej a komunikatívnej, získaním certifikátov a odbornosti - jazyky, rekvalifikačné kurzy a podobne,
- v konkrétnej poradenskej pomoci mladým ľuďom v krízových situáciách, napr. strata zamestnania, ekonomické, sociálne a psychologické problémy atď.
- zvýšenie participácie verejnosti na budovaní sociálne spravodlivej spoločnosti, kvalitatívne vyššia úroveň ochrany ľudských práv a slobôd, národnostných menšín a etnických skupín.

3.0 Analýza súčasného stavu siete ICM:

V súčasnej dobe existuje na Slovensku 11 Informačných centier mladých, ktoré vykonávajú svoju činnosť vo svojom regióne. Mnohé z nich sú stabilné už niekoľko rokov a partia medzi vzorové ICM v SR. Sú to napríklad ICM Topoľčany, Žilina. V ďalších regiónoch sa vykonávajú akcie smerujúce ku vzniku ICM.

3.1 V súčasnej dobe pracujúce ICM:

- ICM Prievidza
- ICM Topoľčany
- ICM Žilina
- ICM Poprad
- ICM Humenné
- ICM Martin
- ICM Banská Bystrica
- ICM Nižná
- ICM Spišská Nová Ves
- ICM Trnava
- ICM Šurany
- ICM Veľký Krtíš
- ICM Malacky

3.2 Plánované ICM na otvorenie:

- ICM Trenčín
- ICM Nitra
- ICM Piešťany
- ICM Bratislava

Na jeseň roku 2000 bolo zrušené ICM v Bratislave, ktoré bolo považované za prioritné z hľadiska územného aj rozvojového. V súčasnej dobe prebiehajú prípravné práce na obnovení činnosti ICM v hlavnom meste SR. Rovnako strategické miesta pre činnosť ICM sa nám javia jednotlivé krajské mestá a Košice.

Jednotlivé ICM na Slovensku dnes nevykonávajú svoju činnosť na základe spoločných postupov alebo metodík. Každé ICM je špecifické inými činnosťami, ktorým sa prioritne venuje, napríklad ICM Topoľčany sú aktívne v oblasti voľného času pre deti a mládež, ICM Nižná v oblasti prevencie drogových závislostí a pod. Niektoré ICM majú málo rôznych informačných materiálov.

3.3 Najhlavnejšie problémy ICM:

- Nezáujem štátnej správy o činnosť ICM, predovšetkým nekonkrétna podpora zo strany MŠ SR,
- Väčšina ICM sú personálne nestále, resp. dochádza k častým výmenám pracovníkov podľa finančnej situácie daného ICM, resp. nie sú vôbec stály pracovníci,
- Nekoordinovanosť spoločných postupov a cieľov, vrátane metód vykonávaných činností.

4.0 Predstavenie ZIPCeM:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike je strešnou organizáciou pre jednotlivé Informačné centrá mladých, ktoré pôsobia v jednotlivých regiónoch Slovenska. Cieľom ZIPCeMu je spolupráca s ICM, ich metodické usmerňovanie, spoločná metodika práce s cieľom vložiť do všetkých ICM jednotnú filozofiu a myšlienky pri tvorbe ich programu, ktorý by vychádzal z objektívnych potrieb a požiadaviek mladých ľudí a zabezpečoval potrebné informácie a poradenstvo.

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike má ambíciu byť prirodzeným partnerom Ministerstva školstva Slovenskej republiky na komunikácie, riešenie problémov, prípadne nové podnety. Máme záujem ponúknuť orgánom štátnej správy kvalifikovaných odborníkov na obsadenie miest v rôznych odborných a poradných komisiách, prípadne orgánoch a rovnako im ponúknuť nové podnety, zručnosti a skúsenosti, ktoré sme nabrali počas našej dlhodobej práce zameranej na informácie a poradenstvo pre mládež.

4.1 Cieľ činnosti ZIPCeM:

Podpora a rozvoj siete Informačných centier mladých a iných Informačných a poradenských organizácií podobného zamerania, ďalej len ICM nasledovnými formami:

- Združovať Informačné centrá mladých v Slovenskej republike a dávať súhlas na používanie značky ICM aj v plnom názve,
- Metodicky ich usmerňovať po stránke odbornej a jednotnej metodiky práce,
- Zabezpečovať pre jednotlivé ICM potrebné informácie a materiály, jednotné pre všetky ICM na Slovensku,
- Koordinovať spoločné postupy a metódy práce pre všetky ICM,
- Zabezpečovať medzinárodné aktivity a spoluprácu predovšetkým s partnerskými organizáciami a ERYCOU,
- Spolu zabezpečovať finančné krytie na činnosť jednotlivých ICM, predovšetkým poskytnúť z prostriedkov ZIPCeM jedného profesionálneho pracovníka na každé ICM,
- Organizovanie odborných seminárov a stretnutí, vzdelávacích programov a stáží doma a v zahraničí pre pracovníkov a expertov jednotlivých ICM za účelom koordinácie činností,
- Oboznamovanie členov ZIPCeM o právnych predpisoch dotýkajúcich sa ich činností, pomoc pri vyhľadávaní a tvorbe ekonomických zdrojov,
- Vytvorenie centrálnej databanky, knižnice a dokumentačného strediska, rozvoj informačných technológií, vytváranie predpokladov pre prenos dát medzi jednotlivými ICM pomocou počítačových sietí, tvorba software pre takéto siete,
- Ovplyvňovanie štátnej, regionálnej a miestnej politiky voči mládeži, alebo dotýkajúce sa mládeži s cieľom vytvárania legislatívnych, organizačných a materiálnych podmienok pre vznik, rozvoj činnosti a vzájomnú spoluprácu jednotlivých ICM,
- Spolupracovať s vládnymi, nevládnymi, štátnymi a samosprávnymi orgánmi a organizáciami doma a v zahraničí pri tvorbe a realizácii ich politiky v oblasti práce s mládežou,
- Informovanie verejnosti o práci, činnosti a výsledkoch jednotlivých ICM a ZIPCeMu prostredníctvom vlastného „Tlačového a informačného útvaru“.

5.0 Analýza súčasného stavu ZIPCeM:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike bolo zaregistrované 9. septembra 1992 na Ministerstve vnútra SR pod reg. číslom VVS/1-900/90-6406. Impulzom pre vznik ZIPCeM bola vtedy rozrastajúca sa sieť Informačných centier mladých v Slovenskej republike, ktoré pracovali na úrovni vysokého európskeho štandardu. Napriek tomu, že jednotlivé ICM úspešne pracujú dlhé roky, ZIPCeM prešiel určitým vývojom a stabilizáciou svojej činnosti. V máji roku 2000 bolo na rokovaní Valného zhromaždenia v Prievidzi zmenené vedenie a členovia Predsedníctva. Od mája do augusta 2000 bol poverený riadením ZIPCeM p. Michal Dobiaš, ktorý bol následne zvolený za predsedu ZIPCeM. Od toho času začalo Združenie Informačných a poradenských centier mladých v SR vykonávať viaceré aktivity smerujúce k stabilizovaniu svojej činnosti a udržaniu si kreditu.

Po všeobecnej verejnej diskusie vo vnútri štruktúr ZIPCeM boli dňa 2. decembra 2000 schválené nové Stanovy Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR, ktoré boli reakciou na potrebné inštitucionálne zmeny v štruktúrach ZIPCeM. Ešte počas roku 2000 začalo Združenie Informačných a poradenských centier mladých v SR vykonávať plnohodnotné aktivity smerujúce k spokojovaniu jednotlivých objektívnych potrieb a požiadaviek svojich členských organizácií.

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike v súčasnosti vykonáva koncepčné veci zamerané na:

- spoločnú metodiku práce jednotlivých Informačných centier mladých v SR,
- jednotnú klasifikáciu informácií poskytovaných prostredníctvom siete ICM.

Okrem toho zabezpečujeme veľmi úspešne už od decembra 2000 jednotný informačný systém formou pravidelného zasielanie informácií, odborných posudkov, informačných materiálov a iných potrebných materiálov na jednotlivé ICM v dvojtýždňových intervaloch. V spolupráci s Úradom vlády Slovenskej republiky, odborom budovania inštitúcií a prípravy obyvateľstva na vstup do EÚ, sme pripravili dve školenia zamerané na získanie informácií o základných pojmoch EÚ pod názvom „Úvod do štúdia Európskej únie“.

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike sídli v priestoroch Informačného centra mladých v Prievidzi z dôvodu, že riaditeľ ICM Prievidza je zároveň predsedom ZIPCeM a aj z dôvodu šetrenia finančnými prostriedkami. Pokladáme za nezmyselné tvoriť jeden zbytočný sekretariát a kompletný aparát, keď na zabezpečenie funkčnosti organizácie stačia podmienky ICM Prievidza. Jedná sa o pomerne slušné a dôstojné priestory na dobrom mieste v Prievidzi. Rovnako máme k dispozícii veľmi slušné technické vybavenie na úrovni vysokého európskeho štandardu.

5.1 Technické vybavenie ICM a ZIPCeM:

- Kompletná PC zostava, Win98, 3 kusy
- Tlačiareň – 1 kus, kopírovací stroj Minolta
- Laminovací stroj
- Telefón/fax linka, adaptér, fax prístroj
- ISDN linka, adaptér, ISDN externý fax modem
- Kompletné zabezpečovacie zariadenie, elektronická signalizácia, iné...

6.0 Členstvo v ERYICA:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých SR bol do roku 1997 riadnym členom ERYICI – European Youth Information and Counselling Agency.

ERYICA je medzinárodná nezisková organizácia, ktorá vznikla v roku 1986, je zaregistrovaná v Grand-Duchy v Luxembursku, jej Sekretariát sídli v Paríži. Generálnym sekretárom organizácie je Jon Alexander zo Škótska, prezidentom Luxemburčan Nico Meisch. Prezident predsedá Generálnemu zhromaždeniu, ktorého zasadania sa konajú každý rok (posledné sa uskutočnilo 3.-5. decembra 1999 vo Francúzsku). Hlasovacie právo a rozhodovacie právomoci majú len plnoprávni členovia, členovia neplatiaci členské poplatky, pridružené, či spolupracujúce organizácie (viď ďalej) sú takisto oprávnené zúčastňovať sa zasadani Generálneho zhromaždenia, ale iba ako pozorovatelia. Každá členská (!) krajina môže nominovať až päť zástupcov (volených na tri roky), ktorí sa budú zúčastňovať rokovaní Generálneho zhromaždenia. ERYICA má svoje stanovy a ústavu, jej posledná novelizácia bola uskutočnená v decembri 1994. Dozornú funkciu plní Výkonný výbor.

Jedným z cieľov organizácie je koordinácia činnosti a zvyšovanie úrovne kooperácie medzi subjektami, ktoré sa zaoberajú informačnými a poradenskými službami pre mladých ľudí (aj keď neexistuje presné vekové obmedzenie cieľovej skupiny) v celoeurópskom meradle. ERYICA sa ďalej snaží vytvoriť a prepojiť celoeurópsku sieť štruktúr, ktoré pôsobia v uvedených oblastiach. Všetko pre mladých - uplatňovanie práva na informácie a aktívne zapájanie sa do iniciatív v demokratickej spoločnosti je hlavným ideovým princípom organizácie.

Členmi organizácie ERYICA sú národné koordinačné centrá (strešné organizácie), v prípade Slovenska ide o ZIPCeM, ktorý spĺňa kritériá na plnoprávne členstvo. Prijímanie nových členov má na starosti Výkonný výbor.

V súčasnosti ERYICA spolupracuje s partnermi v 30 krajinách Európy, členskými organizáciami sú subjekty z 19 krajín, ako pridružená organizácia vystupuje národné centrum z Cypru, ERYICA spoločne združuje okolo 6,000 pobočiek mládežníckych infocentier v celej Európe. Rozpočet organizácie ERYICA na rok 2000 predstavuje 731,000 FF, z toho členské príspevky tvoria vyše 80%. ERYICA vydáva vlastný časopis, informačný bulletin „Newsletter“, ktorý vychádza štvrťročne (ZIPCeM ho dostáva pravidelne zadarmo). Organizácia má takisto vlastnú webstránku (www.eryica.org).

Do jednotlivých projektov môžu aktívne vstupovať členovia (prípadne pridružené, či spolupracujúce organizácie) a ovplyvňovať tak svojimi pripomienkami náplň práce ERYIC-y, či pomáhať pri vyhľadávaní kľúčových oblastí, dôležitých pre jej činnosť.

ERYICA bude rozvíjať aj osvedčené aktivity, ktoré už patria do jej bežnej náplne a majú svoje stále miesto v jej programoch činnosti. Sem patrí organizovanie lokálnych tréningových kurzov pre pracovníkov informačných centier, poradenstvo v oblasti získavania financií pre činnosť informačných centier, rozvíjanie všestrannej spolupráce so subjektami rôzneho zamerania a charakteru. Väčšina akcií organizovaných ERYIC-ou je podporených grantovými programami a projektami Európskej únie, Rady Európy, či Európskej komisie.

7.0 Charta informácií mládeže:

Preambula:

V spoločnosti, ktorá je čoraz kompletnejšia, informácie a poradenstvo pre mladých ľudí zohráva čoraz väčšiu úlohu v ich vstupe do života dospelých. Informácie a poradenstvo môžu pomôcť mladým ľuďom v ich profesionálnych a individuálnych aspiráciách a rozvíjajú ich účasť v spoločnosti ako zodpovedných občanov. Informácie by mali v čo najširšej miere byť dostupné mladým ľuďom, chrániť ich autonómiu, podporovať ich mobilitu a pomôcť im, aby sa Európa stala súčasťou ich bežného života.

Rešpektovanie demokracie, ľudských práv a základných slobôd zahŕňa právo mladých ľudí disponovať kompletnými, zrozumiteľnými a spoľahlivými informáciami o všetkých otázkach a potrebách, ktoré vyjadria a ktoré im poskytnú najširšiu možnú voľbu výberu bez diskriminácie a bez ideologického, alebo akéhokoľvek iného vplyvu.

Toto právo na informácie bolo zakotvené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Medzinárodnej konvencii o právach dieťaťa, v Európskej konvencii pre ochranu ľudských práv a základných slobôd a v odporúčaní č. R/90/7 Rady Európy dotýkajúce sa informácií a poradenstva pre mladých ľudí v Európe.

PRINCÍPY:

Nasledujúce princípy určujú „smernice“ pre informačné služby pre mládež, ktoré pomáhajú garantovať právo mladých ľudí na informácie:

1. Informačné služby pre mladých ľudí sú prístupné pre všetkých mladých ľudí bez výnimky.
2. Informačné služby pre mladých ľudí sa usilujú dosiahnuť garantovanie rovnosti prístupu k ich informáciám pre všetkých mladých ľudí, bez ohľadu na ich situáciu, miesto bydliska alebo sociálnu kategóriu.
3. Dostupné informácie musia rešpektovať vyjadrenú potrebu alebo žiadosť ich užívateľa a byť nezávislé na akomkoľvek inom záujme.
4. Každý užívateľ je ponímaný ako vlastná individualita a odpoveď je prispôbená jeho žiadosti.
5. Voľný prístup k informačným službám.
6. Informácie a poradenstvo sú poskytované takým spôsobom, ktorý rešpektuje anonymitu a dôveru užívateľa.
7. Informácie sú poskytované zdarma.
8. Poskytované informácie sú kompletne, nestranné, primerané, praktické a aktuálne.
9. Informácie sú profesionálne poskytované personálom školeným na tento účel.
10. Vyvíja sa všestranné úsilie k zaisteniu objektivity informácií cestou plurality použitých zdrojov.
11. Šírené informácie sú slobodné a nezávislé od ideologických, politických alebo obchodných záujmov.
12. Použitie sponzorstva a platenej reklamy musí rešpektovať nezávislosť služby a informácie.

V tejto Charte pojem „Informačné služby pre mládež“ zahŕňa služby, ktoré kombinujú informácie a poradenstvo s podporou

Charta informácií mládeže bola prijatá
na IV. Valnom zhromaždení
Európskej asociácie informačných
a poradenských služieb mládeže,
konanom v decembri 1993 v Bratislave.

8.0 Návrh koncepčného rozvoja siete ICM v SR:

Cieľom týchto opatrení je systémová podpora a rozširovanie možností prístupu mladých ľudí k informáciám a poradenským službám, ktoré by mladý človek získaval kvalitne spracované a rôznorodé zo všetkých oblastí ich života. Garantom vzniku a rozvoja siete Informačných centier mladých by mal byť odbor detí a mládeže Ministerstva školstva SR

8.1 Združenie Informačných a poradenských centier mladých v SR:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike je strešnou organizáciou pre jednotlivé Informačné centrá mladých, ktoré pôsobia v jednotlivých regiónoch Slovenska. Cieľom ZIPCeMu je spolupráca s ICM, ich metodické usmerňovanie, spoločná metodika práce s cieľom vložiť do všetkých ICM jednotnú filozofiu a myšlienky pri tvorbe ich programu, ktorý by vychádzal s objektívnych potrieb a požiadaviek mladých ľudí a zabezpečoval potrebné informácie a poradenstvo.

8.2 Informačné centrum mladých:

Je pracovisko, ktoré poskytuje deťom a mládeži do 26 rokov ale aj ďalším záujemcom potrebné informácie a poradenstvo z oblasti daných záujmovými okruhmi siete ICM a potrebami mládeže zo všetkých oblastí ich života.

8.3 Cieľ navrhovaného rozvoja siete ICM:

Cieľom navrhovaného rozvoja siete ICM v Slovenskej republike je vytvoriť prostredie pre systémový rozvoj ICM. Konečným cieľom by mala byť funkčná štruktúra, ktorá bude jasne definovaná a ktorá bude poskytovať základný balík rovnakých informácií a poradenstva pre klientov na základe „Jednotnej kvalifikácie informácií“ a samotnú činnosť budú ICM vykonávať na základe „Kritérií spoločnej metodiky práce ICM“, ktoré budú záväzné pre jednotlivých členov ZIPCeM. Je dôležité v rámci všetkých systémových opatrení rozvoja siete ICM dbať aj na vytvorenie spoločnej komunikačnej a marketingovej stratégie, ktorá by zabezpečila jednotnú propagáciu a jednotné vystupovanie ICM k verejnosti, ale bola by aktívna aj v oblasti vlastnej publikačnej činnosti centrálny pre všetky ICM, čo v konečnom dôsledky vyjde lacnejšie.

Rovnako je potrebné dobudovať profesionálne pracovisko ZIPCeM, ktoré bude personálne posilnené. Toto pracovisko by malo zabezpečovať plnenie jednotlivých cieľov ZIPCeM, koordináciu, ako aj tok informácií medzi jednotlivými ICM na Slovensku, ako aj zo strany ZIPCeM na ICM. Je potrebné vybudovať silný informačný systém prostredníctvom siete Internet, ktorý je bohatým zdrojom rôznorodých informácií na strane jednej a najmodernejší a najrýchlejší komunikačný prostriedok na strane druhej. Naším zámerom je teda sprofesionalizovať prácu ZIPCeM ako strešnej organizácie pre ICM na Slovensku a postupne vytvárať prostredie na naplnenie vyššie uvedených cieľov ako aj schváleniu akéhosi etického kódexu Informačných centier mladých, ktorý by mal nadväzovať na prijatú Chartu informácií mládeže.

8.4. Navrhované zmeny:

Stanovy Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR v Článku 3, bod A, upravujú druhy členstva na riadne, kooperujúce a asociované. Plnoprávne a plnohodnotné členstvo je riadne. Ten má právo aj voliť a byť volený do všetkých orgánov ZIPCeM, toto právo ďalej nemajú kooperujúci a asociovaní členovia, ktorí majú iba právo byť prítomní na rokovaní Valného zhromaždenia. Celá táto koncepcia v časti navrhovaných zmien sa preto viac týka riadnych členov a obsahuje ustanovenia čo by mali plniť. Predpokladá sa totiž, že práve riadni členovia by mali plniť základné spoločné predstavy a kritériá.

Návrh systémových opatrení pre ICM:

- Informačné centrum mladých je samostatná právnická osoba zriadená podľa zákona SNR o združovaní občanov č. 83/1991, alebo zákona NR SR o neziskových organizáciách.
- Takto zriadená organizácia používa názov „Informačné centrum mladých“ a ďalej názov mesta alebo obce v ktorom sídli, napr. „Informačné centrum mladých Bratislava“ a skratku „ICM“.
- Informačné centrum mladých musí mať v Stanovách alebo vo svojom štatúte zapísaný aspoň jeden výkonný a jeden kontrolný orgán. Členstvo v kontrolnom orgáne je nezlúčiteľné s členstvom v akomkoľvek inom orgáne ICM.
- Vzhľadom k špecifickému postaveniu organizácie, ICM nevznikli s cieľom tvorby členskej základne, teda registrovaniu členov ICM, je preto tvorba členskej základne na dobrovoľnom rozhodnutí každého ICM.
- Informačné centrum mladých sídli v samostatných priestoroch, alebo v prenajatých, pričom sa o priestory nedelia s inými organizáciami, alebo politickými stranami. ICM rovnako nesídli v priestoroch politických strán a hnutí.
- Vonkajšie priestory Informačného centra mladých sú riadne označené potrebnými informáciami, z ktorých je jasné, že v priestoroch sídli Informačné centrum mladých.
- Urýchlene prijať „Kritéria spoločnej metodiky práce v ICM“ a Jednotnú klasifikáciu informácií“.
- Informačné centrum mladých plní „Kritériá spoločnej metodiky práce v ICM“ schválené Valným zhromaždením ZIPCeM a pracuje na základe „Jednotnej klasifikácie informácií“ schválenej valným zhromaždením ZIPCeM.
- Riadnym členom Združenia Informačných a poradenských centier mladých môže byť ICM, ktoré svoju činnosť vykonáva bez prerušenia minimálne jeden rok ICM, ktoré nespĺňa túto podmienku môže byť kooperujúcim členom.

Návrh technických opatrení v ICM:

- Všetky pracoviská Informačného centra mladých by mali mať kvalitné technické zariadenie, PC zostava, ktorá bude slúžiť aj klientom na vyhľadávanie informácií zo súborov, multimedialne vyhľadávanie a vyhľadávanie na sieti Internet.
- Jednotlivé Informačné centrá mladých by pre plnenie svojich úloh mali mať k dispozícii ďalšie kvalitné technické zariadenie v nasledovnej zostave:
 - 1 PC zostava, procesor AMD 750 MHz, 64 MB RAM, 10 GB Harddisk
 - Tlačiareň
 - Kopírovací stroj
 - telefón/fax

- Jednotlivé Informačné centrá mladých musia mať zabezpečené pripojenie do siete Internet.
- Vypracovať Interaktívny databázový informačný systém zabezpečený programovými aplikáciami umožňujúcimi prístup k databázam cez sieť. Navrhované programové vybavenie musí umožňovať vytvárať a spracovávať:
 - adresné zoznamy
 - telefónne zoznamy
 - informačné údaje triedené do kategórií na základe „Jednotnej klasifikácie informácií“
 - štatistické údaje
 - informačné materiály z rôznych oblastí
 - uzatvorený informačný systém pre vzájomnú komunikáciu medzi ICM
 - rôzne iné.
- Zabezpečiť pravidelnú vzájomnú výmenu informácií a materiálov z úrovne ZIPCeM na jednotlivé ICM ako aj samotné ICM medzi sebou na troch úrovniach:
 - pravidelné poštové zásielky
 - e-mailová komunikácia
 - prostredníctvom špeciálneho informačného systému na sieti Internet, kde prístup aj vkladanie informácií a dokumentov bude na základe hesla.

Návrh opatrení v oblasti propagačnej a komunikačnej stratégie:

- Vypracovať a realizovať jednotný vizuálny štýl jednotlivých Informačných centier mladých a ZIPCeM v tlačenej a elektronickej podobe
- Vytvoriť „Tlačový a informačný útvar ZIPCeM“, ktorého cieľom bude vhodnými formami a aktivitami prezentovať činnosť a výsledky jednotlivých ICM v regionálnych, nad regionálnych a celoštátnych médiách, ako aj tvorba a distribúcia vlastných propagačných materiálov a informačných materiálov
- Realizovať publikovanie potrebných informácií a materiálov prostredníctvom webových stránok na Internete v nasledovnom členení:
 - www.zipcem.sk - informácie o organizácií, publikovanie dokumentov a pod.
 - www.icm.sk - informácie o činnosti a aktivitách jednotlivých ICM, prehľad podujatí a akcií po celom území SR
 - www.pohnitesvetom.sk - informácie o medzinárodnej spolupráci, štúdium v zahraničí, práca v zahraničí, aktivity medzinárodnej spolupráce a pod.
- Podľa možností zapájať jednotlivé ICM do spolupráce s vládnyimi a nevládnymi inštitúciami a zariadeniami a podieľať sa na aktivitách zameraných na integráciu SR do Európskej únie a Severoatlantickej aliancie
- Vypracovať a realizovať projekt Informačného bulletinu ICM pre Slovenskú republiku.

Certifikát kvality ICM:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike vydáva na základe odporúčania nezávislej komisie zloženej s predstaviteľov mládežníckych združení, miestnej samosprávy a MŠ SR certifikát kvality. Certifikát kvality je vysoké celospoločenské ohodnotenie tých Informačných centier mladých, ktoré vo svojej práci používajú nové metódy a myšlienky práce s mládežou, sú plnohodnotným členom ZIPCeM a môžu byť vzorom pre iné ICM. Nezávislá komisia je menovaná Dozornou radou ZIPCeM a pôsobí ako poradný orgán. So záverom komisie musí súhlasiť Predsedníctvo a Dozorná rada ZIPCeM trojpätinovou väčšinou.

Ľudské zdroje a zapojenie dobrovoľníkov:

Z hľadiska personálneho obsadenia jednotlivých Informačných centier mladých predpokladáme ich profesionalizovanie, teda každé ICM by malo mať vytvorené finančné podmienky na mzdu jedného pracovníka, ktorý bude mať v náplni práce predovšetkým prácu s klientmi. Potreba profesionalizovať tím ICM vychádza aj z poznania, že jednotlivé ICM nám vznikajú a zanikajú ako huby po daždi práve z nedostatku pracovníkov.

Požiadavky na pracovníka do trvalého pracovného pomeru:

- ovládanie práce s PC, word, internet,
- ovládanie jedného cudzieho jazyka, AJ, alebo NJ slovom a písmom
- ovládanie jednoduchého účtovníctva, personalistika a mzdy
- príjemné vystupovanie, komunikatívnosť
- nutnosť prejsť školením pre prácu v ICM a niektorými sociálnymi kurzami

Náplň práce pracovníka na trvalý pracovný úväzok:

Pracovná pozícia: Konzultant

- poskytovanie telefonických a osobných informácií v pôsobnosti činnosti ICM
- zabezpečovanie vedenia úvodnej evidencie klientov
- zabezpečenie poriadku a čistoty v priestoroch ICM
- zabezpečenie základnej prevádzky ICM
- prevzatie, triedenie a vybavovanie korešpondencie
- operatívne plnenie úloh v súlade s rozhodnutiami a uzneseniami vyšších orgánov ICM, programovej rady a v zmysle organizačného poriadku
- disponovanie prostriedkami v pokladni
- operatívne riadenie činnosti v oblasti práce s dobrovoľníkmi, udeľovanie úloh, ich kontrola, vyhodnocovanie

Okrem toho jednotlivé ICM môžu spolupracovať s rôznymi odborníkmi podľa potreby, predovšetkým na zabezpečenie plynulosti poradní s odborníkmi. Rozsah a formu spolupráce si určujú samotné ICM.

Požiadavky na externých spolupracovníkov – odborníkov - odporúčanie:

- preukázanie sa dokladom o odbornej spôsobilosti
- ochota pracovať externe pre mimovládnu, neziskovú organizáciu

Pracovná náplň externých spolupracovníkov – odborníkov:

Pracovná pozícia: Odborný konzultant

- zúčastňovať sa bezplatných poradní s odborníkmi podľa rozpisu, poskytovanie kvalitatívnych, odborných informácií a poradenstva
- metodická pomoc pri organizácii rôznych podujatí, kde je odborný dozor nevyhnutnosťou
- odpovedanie na listy klientom v rámci programu „Schránka dôvery“, udržanie prísnej diskretnosti a anonymity klientov na základe lekárskeho a právnického kódexu

Jednotlivé ICM budú spolupracovať aj s dobrovoľnými spolupracovníkmi. Keďže potenciál dobrovoľných spolupracovníkov je pre každú organizáciu vysokým prínosom, tejto otázke budeme pravidelne venovať zvýšenú pozornosť. Vyhľadávanie dobrovoľníkov budeme realizovať už osvedčenými metódami ako sú informácie v masmédiách, letáčky, návšteva na školách, diskusie a iné. Dôležitou súčasťou je dbať na vypracovanie presnej náplne práce a jej kontroly, ale aj udržiavania, motivovania a ocenenia si dobrovoľného pracovníka.

Výhody zapojenia dobrovoľníkov pre organizácie:

- prinášanie nových podnetov, nápadov a schopností
- šírenie dobrého mena organizácie a jej cieľov na školách a v spoločnosti
- šetria finančnými prostriedkami organizácie
- disponujú schopnosťami a zdrojmi, ktoré nemá organizácia k dispozícii
- vytváranie dobrej, pokojnej a cieľavedomej atmosféry v organizácií

Návrh financovania Informačných centier mladých v Slovenskej republike a Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR:

Združenie Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike predkladá návrh financovanie siete jednotlivých Informačných centier mladých v Slovenskej republike a Združenia Informačných a poradenských centier mladých v SR. Tento návrh vychádza na základe potreby zefektívniť prácu a aktivity ICM v jednotlivých regiónoch, ako aj priamo podporiť občianske aktivity vykonávané v ICM smerujúce k podpore a upevňovaniu informovanosti a pomoci mládeži v najrôznejších oblastiach ich života.

Vypracovaný návrh rovnako vzniká na základe uskutočnených pracovných rokovaní vedenia ZIPCeM so zástupcami odboru detí a mládeže Ministerstva školstva SR, kde sa hľadali vhodné možnosti podpory siete ICM. Uvedený návrh financovania bol vypracovaný na základe skúsenosti z modelu financovania Informačných centier mladých v Českej republike, ktoré financuje každoročne Ministerstvo školstva Českej republiky.

Model financovania Informačných centier mladých v Slovenskej republike a združenia Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike vychádza na základe poznania, že pre plynulú a bezproblémovú činnosť ICM, ktoré by vykonávali činnosť danú touto koncepciou, kritériami spoločnej metodiky práce a Jednotnou kvalifikáciou informácií je potrebné profesionalizovať sieť ICM, teda zabezpečiť finančné prostriedky zo zdrojov MŠ SR na mzdy a odvody pre jedného zamestnanca za každé ICM. Týmto riešením predídeme problémom, ktoré sa vyskytujú, kedy niektoré ICM vznikajú a zanikajú ako huby po daždi a ich činnosť je priamo závislá od finančných prostriedkov. Treba ešte dodať, že Informačné centrum mladých je špecializovanou inštitúciou a špecifickou vzhľadom k vykonávaným činnostiam, ktoré potrebuje jedného profesionálneho pracovníka, ktorý by dlhodobo pracoval v ICM a v jeho náplni práce by bolo konzultovanie s klientmi.

V rámci postupnej integrácie Slovenskej republiky do Európskej únie tento model vychádza aj zo skúseností v ostatných európskych štátoch, kde sieť Informačných centier mladých pracuje. Tu je jasne kvalifikovaná deľba financovania nákladov ICM a to sa delí medzi štátnu správu, samosprávu a vlastné zdroje. Preto model financovania ICM v Slovenskej republike vychádza z predpokladaného financovania siete ICM maximálne do výšky 50 % objektívnych nákladov potrebných na zabezpečenie činnosti ICM. Táto hranica by mala byť dodržaná až do roku 2005.

V neposlednom rade je uvedený návrh financovania v súlade s „Podmienkami poskytnutia dotácií občianskym združeniam, nadáciám a záujmovým združeniam právnických osôb zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prostredníctvom rozpočtu Ministerstva školstva Slovenskej republiky“.

Podmienky poskytnutia dotácií
Združeniu Informačných centier mladých v Slovenskej republike
a Informačným centrám mladých
zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prostredníctvom rozpočtu Ministerstva
školy Slovenskej republiky (ďalej len „Podmienky“)
-návrh-

Ministerstvo školstva
Slovenskej republiky

Ministerstvo školstva SR v súlade s bodom V. „Záväzných podmienok poskytovania dotácií občianskym združeniam, nadáciám a záujmovým združeniam právnických osôb zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prostredníctvom rozpočtov ústredných orgánov“, vydaných Ministerstvom financií SR pod č. 43/115/1996 stanovuje tieto „Podmienky poskytovania dotácií Združeniu Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike a Informačným centrám mladých zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prostredníctvom rozpočtu Ministerstva školstva SR (ďalej len „Podmienky“).

Článok 1.
Úvodné ustanovenia

1. Podmienky platia pre poskytovanie dotácie z rozpočtu Ministerstva školstva SR Združeniu Informačných a poradenských centier mladých v Slovenskej republike a Informačným centrám mladých v Slovenskej republike podľa § 6 ods. 2 písm. a/ zákona NR SR č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
2. Ministerstvo školstva SR poskytne dotáciu Združeniu Informačných a poradenských centier mladých v SR (ďalej len ZIPCeM) a Informačným centrám mladých v SR, na ktorých rozvoji má štát záujem.
3. Dotácia sa poskytuje formou bežného transferu na vopred určené okruhy potrieb a úlohy a na konkrétne akcie.
4. Dotácia na konkrétnu akciu môže byť poskytnutá maximálne do výšky nákladov nepokrytých príjmami z uskutočnenej akcie, nesmie však presiahnuť 80 % celkových nákladov na akciu.
5. Dotácia na hospodárske a správne výdaje súvisiace so zabezpečením stálej činnosti a kancelárie Informačného centra mladých nesmie presiahnuť 50% všetkých nákladov spojených s prevádzkou ICM vrátane nákladov na mzdy a odvody do fondov, poskytnutá však môže byť maximálne do výšky 135 000 Sk.
6. Dotácia na hospodárske a správne výdaje súvisiace so zabezpečením stálej činnosti a kancelárie ZIPCeM nesmie presiahnuť 80% všetkých nákladov spojených s prevádzkou ZIPCeM vrátane nákladov na mzdy a odvody do fondov, poskytnutá však môže byť maximálne do výšky 350 000 Sk.
7. Mzdové náklady, poistné na zdravotné poistenie, na sociálne poistenie a príspevky na poistenie v nezamestnanosti NÚP sa v dotácií zohľadnia maximálne do výšky 6 500 Sk hrubej mzdy a 2 470 Sk odvody do fondov. Uvedená suma nepresahuje výšku rozpočtovaného priemerného tarifného platu v rozpočtových a príspevkových organizáciách Ministerstva školstva SR v príslušnom roku.

8. Ak združenia požadujú dotáciu od viacerých ústredných orgánov štátnej správy, musí to v žiadosti o dotáciu uviesť. V prípade zamlčania tejto skutočnosti to bude Ministerstvo školstva SR považovať za porušenie týchto podmienok.
9. Na dotáciu poskytovanú združeniam podľa týchto podmienok nie je právny nárok.

Článok 2.

Podmienky poskytnutia a použitia dotácií

1. Informačné centrá mladých predkladajú zdôvodnenú žiadosť o poskytnutie dotácie na hospodárske a správne výdavky organizácie a žiadosti o dotáciu na konkrétne akcie ZIPCeM najneskôr do 30. 11. na nasledujúci kalendárny rok.
2. ZIPCeM spracuje kompletnú požiadavku o poskytnutie dotácie za všetky ICM ako aj za seba a predloží ju do 10. 1. v príslušnom kalendárnom roku na odbor detí a mládeže MŠ SR.
3. Žiadosť o dotáciu musí obsahovať:
 - o označenie žiadateľa a žiadateľov
 - o vecný projekt – účel poskytnutia dotácie
 - o pri konkrétnych akciách termín uskutočnenia projektu
 - o rozpočet projektu
 - o doklad o registrácii združenia, IČO
 - o identifikačné údaje štatutárneho zástupcu žiadateľa,
 - o výročnú správu alebo účtovnú závierku k 31.12. predchádzajúceho kalendárneho roka.

Ministerstvo školstva SR môže požiadať aj ďalšie podklady potrebné na rozhodnutie o poskytnutí dotácie a jej výšky.

4. Žiadosť o poskytnutie dotácie na hospodárske a správne výdavky organizácie môže predkladať iba to ICM, ktoré spĺňa kritéria spoločnej metodiky práce v ICM a Jednotnú kvalifikáciu informácií a je registrovaný ako riadny člen ZIPCeM.
5. Príslušný útvar Ministerstva školstva SR preskúma žiadosť o dotáciu z hľadiska jej súladu s podmienkami poskytnutia dotácie ako aj všeobecných právnych predpisov a interných smerníc a rozhodne o výške dotácie pre každú žiadosť samostatne. Ministerstvo školstva SR poskytne dotáciu za podmienky maximálnej hospodárnosti a efektívnosti vynaložených prostriedkov.
6. Ministerstvo školstva SR do 45 dní odo dňa prijatia žiadosti o poskytnutie dotácie upovedomí predkladateľa – Združenie Informačných a poradenských centier mladých v SR o výške poskytnutej dotácie na každú žiadosť samostatne a uzatvorí s predkladateľom zmluvu o poskytnutí dotácie.
7. Ministerstvo školstva SR následne poukáže ZIPCeM finančné prostriedky za všetky schválené žiadosti naraz.
8. ZIPCeM do 14 dní poukáže na jednotlivé ICM Ministerstvom školstva SR schválenú finančnú časť dotácie a rovnako zabezpečí kompletné vyúčtovanie všetkých žiadostí a jej zaslanie na MŠ SR.
9. ICM aj ZIPCeM sú povinné viesť finančné prostriedky na samostatnom bankovom účte. Výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu sú príjmom štátneho rozpočtu a žiadateľ je povinný vykonať ich odvod na príjmový účet Ministerstva školstva SR 2 – krát ročne (k 10. júlu bežného roka a k 10. januáru nasledujúceho rozpočtového roka.).

Článok 3.

Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Pre hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu platia všeobecne platné právne predpisy, ktoré je povinné žiadateľ dodržiavať.
2. Za účelné a hospodárne použitie dotácie a jej riadne vedenie v účtovnej evidencii zodpovedá žiadateľ. Ten musí rovnako umožniť pracovníkom MŠ SR a členom Dozornej rady ZIPCeM výkon kontroly použitej dotácie.
3. Prijímateľ dotácie sa zaväzuje, že pri informovaní masmédií, pri verejných a iných akciách konaných v súvislosti s poskytnutou dotáciou vyslovene uvedie, že činnosť bola financovaná s prostriedkov Ministerstva školstva Slovenskej republiky, resp. s jeho finančným príspevkom.